

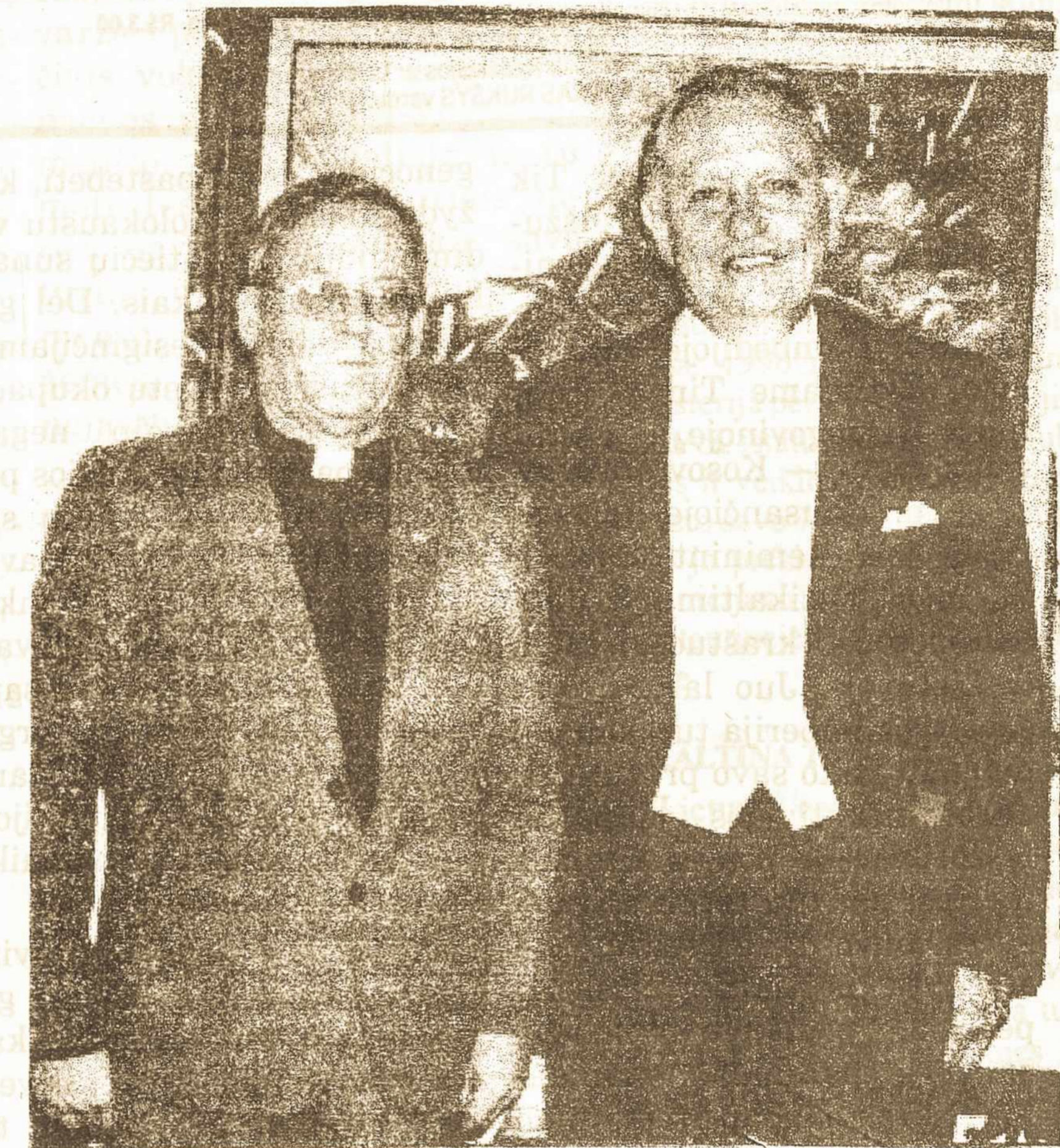
GENOCIDAS, AR MASINIS TAUTOS NAIKINIMAS

Danutė Bindokienė

Tai tęsiasi nuo priešistorinių amžių, kai viena žmonių grupė, viena tauta pasiryžta ne tik pavergti, bet nuo žemės paviršiaus nušluoti kitą. Priežastys? Kone pagrindinė — garbės, turto, žemių troškimas, neapykanta kitaip atrodantiems, mąstantiems, tikintiems, kita kalba kalbantiems, arba vien dėl to, kad stipresnysis parodytų savo galią.

Nors tokios plačios apimties tautų skerdynės vyko visais laikais, tik po Antrojo pasaulinio karo tiems visuotiniams naikinimams atrasti nauji terminai: genocidas, holokaustas, etninis valymas ir dar kiti. Bet jie visi reiškia tą patį: masinį tam tikros žmonių grupės sunaikinimą. Žinoma, apie anksčiau buvusias tautų žudynes skaitome tik istorijos puslapiuose, o šio šimtmečio siaubą, vykdytą Europoje, Afrikoje, Azijoje, tebeatsimena išlikusieji, neleidžia pamiršti ir jų palikuonys, reikalaudami nubausti nusikaltėlius, atlyginti nuostolius. Tik ne į visų šauksmą vienodai atsiliepiama.

Žodį genocidas pirmasis 1944 m. panaudojo lenkų teisi- nių mokslų mokslininkas Raphael Lemkin, kalbėdamas apie žydų naikinimą nacių valdymo metais. Nors nuo 1948 m. Jungtinėse Tautose buvo dažnai diskutuojami politiniai ir teisiniai klausimai, susiję su genocidu, tik 1951 m.

Žymus svečias iš Lietuvos dirigentas SAULIUS SONDECKIS ekskursijoje po Pietų Ameriką su Maskvos Radijo Orkestru ir Kameriniu Choru. Saulius Sondeckis yra Lietuvos Kamerinio Orkestro dirigentas. Svečią pasveikinti ir dalyvauti koncerte buvo kun. Petras Rukšys ir Celso Kausilas Fernandes Nuotr. C. K. Fernandes

jo sąvoka apibūdinta, kaip „veiksmai, padaryti, norint sunaikinti visus, ar didelę dalį, valstybės, tautos, rasės ar religijos žmonių“. Tais pačiais metais sukurta ir JT priklausančių valstybių susitarimas, kad ateityje būtų išvengta genocidinių nusikaltimų (UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide). Sutartį iki šiol pasirašiusios 129 valstybės, o

netrukus žada pasirašyti ir Šveicarija.

Nors ir šiandien, po daugiau kaip pusšimčio metų, daugiausia kalbama apie 6 mln. žydų tautybės žmonių sunaikinimą Vokietijoje bei jos okupuotose kraštuose, bet masiniai sunaikinimai vyko — ir tebevyksta — kitose tautose, kituose žemynuose. Apskritai, dvidešimtas šimtmetis pasižymi iki šiol istorijoje ne-

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje R\$ 20,00
Prenumerata oro pastu: R\$ 40,00Užuojautos, sveikinimai, skelbimai (anuncios) už viena skilties (coluna) cm. R\$ 3,00
Straipsnius ir korespondencijas Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ar Leidėjų nuomonę.
Čekius ar pašto perlaidas rašyti PETRAS RUKSYS vardu.Rua Inácio 671 - Vila Zelina
03142-001 SÃO PAULO - SP - BRASIL
Diretor Resp. Vytautas J. Bacevičius
Administrador: Petras Rukšys
Redige Equipe Editorial:
Fone 6341-1886 Fax: 6341-3945
E-MAIL: peruksdb@ruralsp.com.brAtskiro numerio kaina: R\$ 1,00
GARBES LEIDEJAS R\$ 50,00
REMEJO PRENUMERATA R\$ 40,00

girdėtų žudynių mastu. Tik prisiminkime Turkijoje išžudytus armenus, Europoje naikintus čigonus, gyventojų naikinimą Kambodijoje, Ruan-doje, Rytiniame Timor, Bosnijoje-Herzegovinoje, o pastaruoju metu — Kosovo provincijoje, priklausančioje Jugoslavijai, jau neminint Sovietų Sąjungos nusikaltimų visuose okupuotuose kraštuose, taigi, ir Lietuvoje. Juo labiau, kad sovietijos imperija turėjo daug daugiau laiko savo pražūtingą darbą atlikti: jos okupacija tęsėsi beveik penkis dešimtmečius, kai tuo tarpu kiti despotai buvo daug greičiau sustabdyti. Iš tikrųjų užsienis per daug pastangų ir nedėjo, žudynes parankiai vadindamas „krašto vidaus reikalu“, o vieninteliai genocido kaltininkai, turėję stoti prieš tarptautinį tribunolą — teisti ir nubausti — buvo naciai.

Galbūt nuo masinių žudynių atsiriboti tam prašme padeda ir jų pavadinimo „laipsniavimas“ — nuo įvairių tautybių ar genčių tarpusavių pjautynių (kaip Rudandoje tarp tutsi ir hutu), pilietinių karų (Somalijoje), „etninio valymo“ (pirmiausia stipriai pasireiškusių Bosnijoje-Herzegovinoje, o dabar — Jugoslavijos Kosove), iki holokausto ir

genocido. Verta pastebėti, kad žydai teleidžia holokaustu vadinti didį jų tautiečių sunaikinimą nacių laikais. Dėl genocido dar tebesiginčijama, nes buvusios sovietų okupacijoje tautos niekaip negali įtikinti pasaulio, kad ir jos patyrė masinį savo žmonių sunaikinimą, tad genocido pavadinimas čia visiškai tinka. Deja, ir lietuviai genocido vardu tegali pasinaudoti savo tarpe, sukūrę jam tirti organizacijas, dokumentuodami sovietų ir vokiečių okupacijoje įvykdytus gyventojų sunaikinimus, leisdami knygas ir stengdamiesi surinkti visą įmanomą medžiagą iš dar gyvų liudininkų. Tik gaila, kad visi raštai leidžiami beveik išskirtinai lietuvių kalba, todėl taip ir „sukasi ratukas“ savųjų tarpe: dūsaujame, pykstame, jaučiame nuoskaudą ir paminime aukas, bet užsienis apie tai nelabai žino: O žinoti turėtų, tuomet gal ir į Baltijos kraštuose vykdytą genocidą

kitaip žiūrėtų. Būtų gera, kad Lietuva čia pasimokytų iš žydų, kurie moka savo skriaudas tinkamai pristatyti pasauliui.

Kai šiandien už albanų kilmės kosoviečių žudymą ir trėminą NATO pajėgos daužo Jugoslaviją, prisimename, kaip viltingai po Antrojo pasaulinio karo Lietuva laukė pagalbos iš Vakarų ir nesulaukė...

LIETUVOJE

REMS JAUNUS EKONOMISTUS

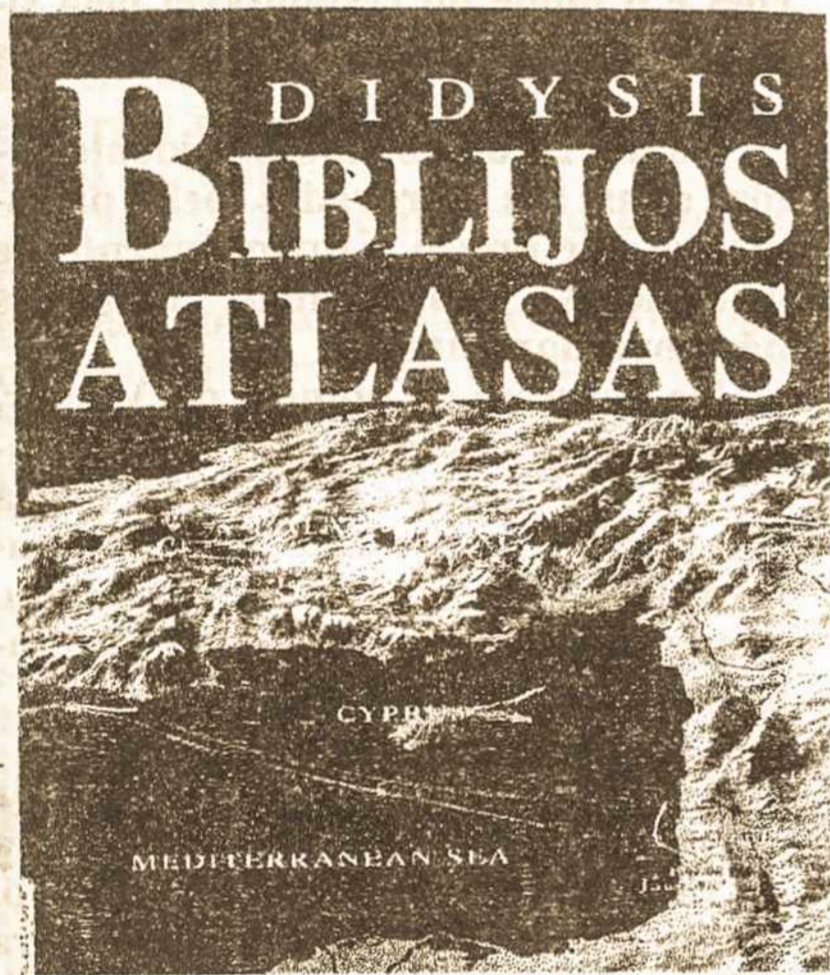
BNS/LGTIC praneša, kad balandžio 25 d. revizijų bendrovė „PricewaterhouseCoopers“ pasirašė sutartį, pratęsiančią trejiems metams bendradarbiavimą su viešąja įstaiga „Lietuvos Junior Achievement“ (LJA). Bus teikiama 132,000 litų parama įgyvendinimui LJA mokomosios programos, kuria siekama padėti jaunimui suvokti laisvosios rinkos ekonomikos idėjas ir principus, sudarant galimybes tiesiogiai praktiškai susipažinti su privataus verslo patyrimu ir etika. Programos tikslas taip pat yra ugdyti būsimų vartotojų, tarnautojų ir verslininkų supratimą apie verslo reikšmę šalies ekonomikai ir bendrąją ekonominę lavinimąsi. LJA yra didžiausia Lietuvos nevalstybinė švietimo organizacija. Jos programose mokosi daugiau kaip 7,000 Lietuvos baigiamųjų klasių moksleivių iš 150 mokyklų.

DICIONÁRIO
PORTUGUÊS - LITUANO
LITUANO - PORTUGUÊS
MŪSŲ LIETUVA

TURTO GRAŽINIMO ISTATYMAS

Prieš pat vasaros atostogas Seimas galutinai priėmė naująjį piliečių nuosavybės teisių išlikusį nekilnojamąjį turtą (žemę, miškus, pastatus) atkūrimo įstatymą. Buvo atmes-ta prezidento A. Brazausko pataisa, reikalaujanti, kad sa-
vininkams neturėtų būti grą-
žinami namai, kuriuose gyve-
na nuomininkai.

Seimo kaimo reikalų komite-
to pirmininkas V. Lapė pa-
sakė, kad įstatyme pabrėžia-
ma nuostata, jog visiems Lie-
tuvos piliečiams, kur jie begy-
ventų — Lietuvoje ar užsie-
nyje, grąžinamas išlikęs nekil-
nojamasis turtas, o jei šios gali-
mybės nėra — tai teisingai už
jį atlyginama.

LIETUVOJE ATSPAUSDINTAS
biblinis atlasas paruoštas Pat-
loch leidyklos Vokietijoje, di-
delio formato, 140 puslapių ir
beveik 1000 paveikslų ir brai-
žinių. Šis atlasas yra idealus
palydas BIBLIJAI, kuri nese-
nėnai buvo atspausdinta vieno-
je knygoje lietuvių kalba.
Biblija kainuoja 50 realų, o at-
lasas 40 realų. Galima užsa-
kyti ML-vos redakcijoj tel:
6341-1886, arba parapijos
raštinėj -tel:6341-5975 darbo
valandom.

Ankstesnis įstatymas ribojo
grąžinamos žemės plotą. Da-
bar didžiausias grąžinamos
žemės dydis nuo 80 hektarų
padidėjo iki 150 ha.

Iki šiol atgauti žemę, pasta-
tus, kitą nekilnojamąjį turtą
varžė pripažinti negaliojan-
čiais vokiečių ir sovietų oku-
pacijos metais surašyti testa-
mentai. Dabar galioja ir tų
metų testamentai, kuriais mi-
ręs savininkas paliko savo
turtą, nepaisant, kad testa-
mente nėra duomenų apie
žemės, pastatų ir kito nekil-
nojamąjį turto palikimo faktą.

Patvirtinta tranzito sistema

Kaip rašo ELTA, Lietuvos
seimas patvirtino trišalę sutartį
dėl Baltijos valstybių bendro-
sios tranzito procedūros. Sutar-
tis buvo pasirašyta š.m. liepos
mėn. Joje nustatyta, jog prekės,
gabenamos automobiliu per
Baltijos valstybes, gali būti dek-
laruojamos tik vieną kartą, pir-
mojoje — išvykimo — muitinės
įstaigoje. Prekėms reikalinga vi-
sose trijose valstybėse galiojanti
garantija, pateikiama išvykimo
valstybės muitinei.

Sutartis leidžia supaprastin-
ti muitinės formalumus gabe-
nant prekes tranzitu per Balti-
jos valstybes, ir padės Baltijos
valstybių muitinės administraci-
joms pasiruošti prisijungti prie
Bendrojo administracinio doku-
mento bei Bendrojo tranzito
sutarčių. Reikės pakeisti dar
daugelį su muitiniu tranzitu su-
sijusių įstatymų.

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KLUBAS - VĖL FIA NARYS

Tarptautinės automobilių fede-
racijos (FIA) generalinė asamblėja
Paryžiuje po ilgos pertraukos atkū-
rė Lietuvos automobilių klubo na-
rystę.

Lietuvos automobilių klubas
(LAK) buvo įsteigtas 1926 metais.
Jo kūrėjai buvo Kipras Petrauskas,
Jonas Vileišis, kiti jaunos nepri-
klausomos Lietuvos patriotai. 1929
metais klubas tapo FIA nariu. De-
ja, 1940 metais jo veikla buvo nu-
traukta ir tik Lietuvai atgavus ne-
priklausomybę atkurama ir ple-
čiama. 1996 metais Teisingumo
ministerija perregistravo atnaujin-
tus LAK įstatus ir pripažino klubo
teises ir veiklos tęstinumą. Pami-
nėjusio savo 70-metį klubo valdy-
ba ir jo prezidentas Stasys Brun-
dza inicijavo LAK teisių atkūrimą
Tarptautinėje automobilių federa-
cijoje.

KALTINA TAUTŽUDYSTE

Lietuvos generalinė prokura-
tūra iškėlė baudžiamąją bylą išei-
vijos lietuviui Antanui Gudeliui,
kuris įtariamas karo nusikaltimais
bei tautžudyste, rašo "Lietuvos
aidas" (nr. 139). Prokuratūra turi
duomenų, kad 1911 m. gimęs A.
Gudelis nacių okupuotoje Lietu-
voje per 1941-jų liepą dalyvavo
šaudant civilius krašto gyventojus,
tarp kurių buvo ir žydų. Jis taip
pat įtariamas tarptautinės huma-
nitarinės teisės saugomų asmenų
žudymu. Surinktą medžiagą pa-
pildo nacių nusikaltimus tiriančio
Simono Wiesenthalio centro pa-
teikti duomenys. Manoma, kad
A. Gudelis šiuo metu gyvena
Australijoje.

Felix Ricardo Andrusaitis

Fisioterapeuta HC - USP

Tel: 6341-5451 Ceļ: 9111-4055

Bip: 5188-3838 cod: 116388

EM PORTUGUÊS

ATUALIDADES DA LITUÂNIA

jjakatan@osite.com.br

NA ESFERA POLÍTICA

Segundo o LIETUVOS RYTAS (03abr), nas eleições municipais de março o ex-primeiro ministro Rolandas Paksas, 44, foi eleito como prefeito da cidade de Vilnius. Foi o candidato da União Liberal (Lietuvos Liberalu Sajunga), partido que preside, com a maioria dos votos da coalizão com os liberais, conservadores e Ação polonesa. As eleições acusaram que o partido de centro esquerda, o Nova União, conseguiu 270 cadeiras de um total de 1.562. O Ukio Partija (Partido Ruralista), 209, e o Tevyne Partija assegurou 199.

Vinte e sete membros do conselho da cidade de Mariampole votaram para o candidato do ex-partido comunista Vidmantas Brazys, 54, do Partido Democrático Trabalhista, para a prefeitura da cidade. O líder ultra radical Vytautas Sustauskas será o novo prefeito da segunda maior cidade, Kaunas.

Bronislovas Lubys, um influente industrial, contribuiu financeiramente para com os partidos políticos com doações que somaram 315.000 litas (US\$ 78,750) beneficiando 13 partidos políticos. Isto chegou a representar um décimo de todas as doações legais para campanhas.

Pelo final de abril, deverá ser formado um novo partido de centro direita, o União Democrata Cristão Moderno.

Em maio de 1999 existiam 33 partidos políticos na Lituânia. Um partido para cada 112.100 habitantes, aproximadamente. E eles continuam a proliferar. Por esse motivo, está sendo aprovada uma emenda de lei, segundo a qual um partido político somente poderá ser registrado, com um mínimo de 400 militantes fundadores.

O parlamento aprovou um projeto de lei que incentiva a entrega voluntária de armas por parte dos cidadãos. O vice-ministro do interior, Vytautas Markevicius alegou que o projeto é necessário porque muitos cidadãos conservam uma grande quantidade de armas ilegais.

O embaixador do Reino Unido na Lituânia disse em uma conferência que mais de 2.000 cidadãos lituanos pediram asilo político, porém, nenhum foi aprovado.

OTAN

O presidente Valdas Adamkus afirmou na terça-feira 28 de março

que o objetivo dos estados bálticos de entrarem para o grupo da Organização do Tratado de Atlântico Norte OTAN e da União Européia UE, continuará firme apesar da clara demonstração em contrário dos eleitos nas últimas eleições. Apoiando as suas palavras, representantes dos três estados bálticos se reuniram em Vilnius, e confirmaram que tudo será feito para manter a disposição de participação do bloco ocidental.

Em meados de maio, o secretário geral da OTAN, general George Robertson deverá chegar à Vilnius para participar de uma conferência, quando serão discutidos assuntos inerentes à segurança européia.

O Presidente em uma visita de três dias à Polônia, agradeceu ao país vizinho pelo suporte dado à Lituânia para o ingresso na OTAN. Disse que a Polônia foi uma grande advogada e o fato não será esquecido

Segundo o KAUNO DIENA (03abr), está havendo um desentendimento entre o Presidente e o Primeiro Ministro quanto à OTAN. O presidente quer um único representante para tratar do caso enquanto que o seu Ministro acha que é muita responsabilidade para uma única pessoa.

Pelo menos a entrada da Lituânia na OTAN está correndo de vento em popa. O comandante Wesley Clark das forças da Europa disse que o programa lituano preparatório para o ingresso na OTAN está crescendo e ele apoia a sua realização

Na esfera do governo

O presidente do parlamento, Vytautas Landsbergis partiu para Israel para uma visita oficial. Esta é a sua primeira visita ao Estado. No retorno passou por um exame geral na Clínica Santariskia da Universidade de Vilnius. Sua saúde está em perfeitas condições.

Os russos residentes na Lituânia votaram nas eleições da Rússia. Cerca de 2.800 votos foram dados a Vladimir Putin. Outros 1.980 para o comunista Gennady Ziuganov e 270 ficaram com Grigory Javlinsky. O Ministro de Exterior espera que o novo presidente da Rússia, Vladimir Putin se proponha a cooperar para o fortalecimento das relações. Vytautas Landsbergis declarou em Strasbourg que a Rússia está promovendo uma propaganda de guerra contra os estados bálticos. O sinal desta guerra, foi a carta do ministro do exterior da Rússia a respeito das minorias nacionais.

Em seu discurso na Universidade Jagiela de Cracóvia, o presidente Adamkus instou para que os historiadores de ambos os países fossem mais

realistas em seus pontos de vista quanto ao passado, e passassem a diluir as emoções e estereótipos existentes há muitos tempo.

- Os maiores beneficiados com a entrada da Lituânia no seio da UE, serão os agricultores, - foi o que disse o delegado do Ministro do Exterior e negociador chefe da delegação com a União Européia procurando aplacar a inquietação dos ruralistas.

O embaixador da Lituânia na Alemanha, manteve um encontro com o presidente do Bundestag Sr. Wolfgang Thierse para programar a visita oficial alemã à Lituânia em maio.

O chanceler do governo, Petras Austrevicius embarcou no dia 24 para Toronto, Canadá, para uma visita de uma semana. O seu objetivo é se familiarizar com a experiência canadense em orçamentos de estado e planejamento estratégico. Neste mesmo dia uma delegação do ministro da defesa da Geórgia, G. Katamadzeded chegou à Vilnius para uma visita de 4 dias.

Dados preliminares do Ministro da Finanças indicam que o déficit orçamentário da Lituânia ficou em 486,4 milhões de litas.

O prejuízo da Lietuvos Avilinijos (Lithuanian Airlines) cuja privatização está em andamento, está crescendo diariamente. O presidente Adamkus está apreensivo, quer explicações e o nome do responsável pela situação que se agrava justamente às vésperas da privatização.

No dia 27 de abril, o presidente vetou duas leis aprovadas pelo parlamento, que previa o financiamento de instituições educacionais religiosas não governamentais.

Na pesquisa de opinião da Vilmor, ficou constatado que aproximadamente 50% da população acredita que a corrupção no presente governo aumentou. Um terço, acha que diminuiu, enquanto que para um décimo, a situação não se alterou.

Usina Nuclear de Ignalina

O diretor geral da usina, Viktor Shevaldin já está sentindo o problema do refugio radioativo. Por esse motivo, está propondo a entrega da usina para a Rússia. Acha que desta forma a Lituânia se livrará do problema da construção de depósitos para o armazenamento do material radioativo descartado, o que é muito dispendioso. O material atômico seria transportado para a Rússia.

VIAGEM PARA LITUÂNIA

DE 19/08 A 02/09

- *Hospedagem em Vilnius, Kaunas e Palanga.
- *Hotéis de categoria turística, pensão completa.
- *Guia acompanhante, City Tour pelos principais pontos turísticos com transporte incluso.
- *Visita aos Museus c/ ingressos inclusos.

Informações e Reservas, fone: 6341-3815
Av. Zelina, 480 - Vila Zelina - SP

Passagens Aéreas
Nacionais e Internacionais
Pacotes Turísticos

Mazeikiu Nafta

É curioso como notícias são desencontradas. Há duas semanas, o primeiro ministro Andrius Kubilius anunciou que Mazeikiu Nafta e o terminal petrolífero de Butinge começaram a gerar lucro. Em contra partida, agora, dia 21 de abril, conforme RESPUBLIKA, a Mazeikiu publicou que no primeiro quarto deste ano, o prejuízo acumulado chegou a 17,2 milhões de litas.

A Yukos exportou cerca de um milhão de toneladas de óleo cru através do terminal de Mazeikiu Nafta Butinges desde julho de 1999.

O presidente da subsidiária Williams Lietuva, Randy Majors está embarcando para o Cazaquistão para discutir a possibilidade de incrementar as relações comerciais.

Miscelânea

A cervejaria Kalnapilis de Panevezys introduziu quatro novas marcas no mercado e pretende fazer o lançamento no mercado dos Estados Unidos.

*A Wimm-Bill-Dann produtora russa de laticínios e sucos, líder deste mercado, está interessada em investir na Lituânia em um futuro próximo. Para começar, está interessada na aquisição da estatal produtora de laticínios Birzai.

*A indústria têxtil Silvos Trikotazas está se esforçando para aumentar as vendas para a Finlândia. Pretende exportar mais do que aplicar no consumo interno.

*No dia 29 de março, o primeiro registro de direitos autorais de programas (software) para computadores começou a operar nos estados bálticos. Servirá também para o registro de páginas da Web e outros produtos digitais.

*Os produtores de mel do sudoeste da Lituânia em greve há mais de três semanas, bloquearam mais uma estrada como forma de protesto. Agora impediram a estrada Mariampole-Prienai em Igliskeliai. Em 20 de março, fazendeiros de três distritos começaram uma greve bloqueando a Via Báltica por sete dias consecutivos, reclamando o direito de vender o mel de sua produção onde e para quem bem entendessem.

No dia 31 de março, a greve teve um desfecho feliz. Os fazendeiros da Suvalkija desbloquearam a Via Báltica. Isto aconteceu quando o ministro da agricultura Edvardas Makelis assinou a autorização para que enviassem o mel para a produção de açúcar para a usina que bem entendessem. Makelis está sendo questionado por fontes oficiosas. A insatisfação quanto ao seu desempenho como ministro da agricultura está desagradando o parlamento. Outras fontes afirmam que Makelis colocou o cargo a disposição do Primeiro Ministro, se ele achar que

com isso, os problemas do setor serão resolvidos.

*Estudantes estão protestando contra a situação crítica em que se encontram as universidades. Representantes de todas as universidades se encontraram na sala de espera da estação rodoviária de Klaipeda. Os manifestantes chegam a 200. A Universidade Lituana de Agricultura está com as aulas suspensas pela segunda semana consecutiva. Foi a forma encontrada para tentar equilibrar as finanças. O membro do Partido Democrático Trabalhista (Lietuvos Demokratine Darbo Partija), Justinas Karosas quer promover uma citação contra o ministro da educação e ciência, Kornelijus Platelis. Para isso, está coletando assinaturas dos parlamentares. Os professores de Telsiai estavam em greve por uma semana. Com a promessa da liberação dos salários atrasados, eles voltaram a lecionar.

*Parece que na Dinamarca também se explora a mão de obra. Segundo notícia o RESPUBLIKA (30mar), cerca de 60 jovens lituanos estão fazendo o trabalho considerado "sujo" nas fazendas. O caso é que pelo trabalho, eles recebem alimentação e alguns trocados para que possam comprar selos para correspondência..

*Finalmente, o governo aprovou a sistemática para o registro dos veículos de transporte de passageiros e da licença desta classe de motoristas.

*No dia 03 de abril, todos os jornais noticiaram o triunfo da dupla Margarita Drobiazko e Povilas Vanagas na patinação no gelo. Conseguiram a medalha de bronze no campeonato realizado na França.

*O famoso violinista Raimundas Katilius faleceu com a idade de 54 anos da mesma forma que o seu professor Aleksandras Livontas 25 anos atrás. Katilius morreu na tarde de terça-feira dia 4 de abril, durante um concerto no Teatro Bad Kisingen na Alemanha.

*Uma organização criminosa internacional está operando há cerca de um ano. A gang visa fornecer órgãos humanos de forma ilegal para as cidades italianas de Roma e Milão.

Outra organização clandestina com capacidade de produzir até 30 kg de anfetaminas, foi desbaratada. A produção, segundo a polícia, era destina-

da ao consumo local e para o mercado externo.

*O KAUNO DIENA (19abr) anuncia que em 1995, portanto, cinco anos atrás, uma pesquisa internacional mostrou que a juventude lituana tinha atingido um estagio crítico no consumo de álcool, cigarros e ... drogas.

*A SAS-Radisson está planejando lançar mais um hotel em Vilnius enquanto que a Lituânia é classificada como a segunda maior investidora na região de Kaliningrado.

*No dia 5, quarta-feira, uma divisão de especialistas em minas e bombas antigas detonou um petardo encontrado na praça central da Catedral de Vilnius.

O batalhão de batedores Vytautas o Grande, terminou o seu treinamento no dia 20 de abril. Os instrutores de forças especiais dos Estados Unidos que treinaram as tropas Alfa, surpreenderam-se pelo excelente preparo físico dos jovens lituanos.

Os soldados lituanos que estão tomando parte na missão de paz, deverão receber novas armamentos ainda este ano. A Indústria sueca de armamentos Brafors Bill fornecerá armamentos anti-tanque de última geração, bem como a respectiva munição para o batalhão BALTBAT:

*Os compradores de carros usados em Mariampole estão voltando. De 150 carros vendidos em um dia de março, recentemente foram vendidos nada mais nada menos que 320 unidades.

*Dentro das próximas semanas o ministro da economia deverá concluir a compra de 22,96% dos direitos da Coca-Cola em Alytus. O valor estimado é de 3,5 milhões de litas.

*Existem na Lituânia mais de 800 aparelhos fazendo uso de 24.000 fontes radioativas. Isto significa uma fonte para cada 154 pessoas.

*O KAUNO DIENA anunciou no dia 28 de abril que hospitais de Kaunas abriram as portas para cerca de 20 médicos militares norte-americanos atuarem em uma ação de caridade.

*Uma notícia ruim para os que precisam do serviço de saúde. O fundo de seguro para sanatórios, para a medicina preventiva, para a remuneração dos profissionais e outros tratamentos, terá sua verba reduzida em 10%. Fonte: ramunas.bl@post.omnitel.net

AS TRAVEL & TURISMO LTDA

EMPRESA ESPECIALIZADA EM PACOTES PARA ÁSIA, AFRICA, OCEANIA, TAHITI E AMÉRICA DO SUL. TAMBÉM CONHECIDA POR SEU EXELENTE TRABALHO EM CONTAS CORRENTES NA EMISSÃO DE BILHETES NACIONAIS E INTERNACIONAIS, RESERVA DE HORÉIS E OCAÇÃO DE AUTOMÓVEL.

Algirdas Antonio Balsevicius - Diretor presidente

Jara Maria Balsevicius-Diretora Katia Balsevicius-Evangelisti-Diretora

Tel: 33150522 / Fax: 228-0018 e-mail: astravel@astravel.com.br

Av. Senador Queiróz, 605 - Sala 1410/1411 - 14º andar - 01026-001 S Paulo-SP

MAESTRO LITUANO EM SÃO PAULO

Celso K. Fernandes e Saulius Sondeckis

O Maestro Saulius Sondeckis regeu a Orquestra da Rádio de Moscou em espetáculos acontecidos nos dias 4, 5 e 6 de abril, na sala Esther mesquita do Teatro Cultura Artística nesta cidade.

A apresentação de obras sacras escritas por artistas clássicos como Schubert, Vivaldi, Rachimaninoff, Pergolese e Mozart, tiveram o acompanhamento do Côro de Câmara de Moscou.

O Teatro esteve lotado nos três dias de espetáculos, confirmando o prestígio e conceito do renomado Maestro.

Saulius Sondeckis nasceu em 1928 na cidade de Siauliai, iniciando sua vida musical como instrumentista de violino. Estudou na Academia de Música de Vilnius e aperfeiçoou-se no conservatório de Moscou. É professor titular da Academia Lituana de Música. E é de sua iniciativa a criação da Orquestra de Câmara da Lituânia considerada como uma das três melhores do mundo.

O professor Sondeckis participou da formação da Orquestra Estudantil de Câmara do Conservatório de São Petesburgo, que tornou-se a orquestra Oficial do Museu Ermitage em São Petesburgo.

Saulius Sondeckis é sempre convidado para reger orquestras estrangeiras destacando-se: A Filarmônica de Berlim, da Rádio France, Sinfônica da Rádio da Polônia, Orquestra Nacional da Bélgica, Filarmônica de Câmara de Salsburgo, Orquestra de Câmara de Lausne e a Orquestra de Câmara de Taiwan.

O maestro demonstrou uma simplicidade proporcional, ao gentilmente receber em seu apartamento no Hotel Brasilton o padre Petras Rukšys e Celso Kaušilas Fernandes para uma rápida entrevista e troca de impressões e observações de viagens.

Sondeckis foi recentemente agraciado com o título de cidadão honorário da cidade de Siauliai demonstrando, de carinho e reconhecimento do povo lituano ao seu brilhante trabalho.

Celso Kaušilas Fernandes

Copy Art Copiadora e Gráfica Expressa

Reprodução Digital, Cópia colorida, Encadernação Xerox por metro, Cartões de visita, Arte final, Diagramação Panfletos, Carimbos, Serviços de fax e gráfica em geral
Av. Zelina, 1001 Fone: 6341-9538
e mail: copyart@sti.com.br

ATUALIDADES LITU-BRASILEIRAS

Jonas Jakatanvisky
jjakatan@cmmandic.com.br

NEM NAMORO NEM AMIZADE

A escritora Aparecida Ana França Suzuki é uma admiradora não somente da cultura japonesa, mas, também da cultura lituana. Seus rudimentos da cultura do país do Cavaleiro Branco, Vytis, são produto de conversas com o saudoso Pe. Pranas Gavenas. Lançou um "livrinho" como ele mesma diz, na última bienal de São Paulo, no parque do Ibirapuera, onde concedeu autógrafos.

Pedi-lhe informações sobre o seu novo lançamento, e esta foi a resposta, por sinal modesta, como ela mesma o é.

(...), demorei a responder porque estava indecisa.

Mas agora, já sei o que dizer.

Não há necessidade de noticiar o lançamento do livrinho, pois eu sequer estava pensando na comunidade lituana quando comecei a escrevê-lo. "Nem namoro nem amizade" é a minha primeira história para adolescentes, de modo que eu estava mais preocupada com os problemas que hoje afligem a juventude, de forma geral - drogas, pais divorciados, etc. Eu já estava no último capítulo quando me ocorreu que o jovem Renato, por suas características físicas, bem que podia ser um descendente de lituanos.

Quando a gente está escrevendo uma obra de ficção, às vezes o personagem ganha vida própria e começa a fazer coisas que surpreendem o autor. De repente, para minha surpresa, Renato entregou um punhado de pedrinhas de âmbar à namorada e contou-lhe a lenda do castelo de Yurate, tão conhecida nos países bálticos.

Para evitar que os pais se divorciassem, prejudicando o desfecho que eu havia previsto, mencionei lá um certo padre Petras, que consegue evitar a separação.

Ao término da história, Renato, a namorada e duas amigas já estão cantando em lituano, na capital, numa missa desse padre Petras.

Foi só isso, tudo muito de relance, e já no último capítulo.

É natural que a editora, no seu suplemento dirigido a professores, re-

comende que seja aproveitada a ocasião para buscar, com os alunos, mais informações sobre a Lituânia, pois é único país estrangeiro a ser mencionado no livro.

Foi isso aí.

É isso aí, dizemos nós. Qualquer descendente de lituano, ou lituano mesmo, vai ficar impressionado com esse final que vale a pena "assistir ao vivo" no livro.

É um lançamento que vai ficar "ombro a ombro" com os outros de autoria de Ana Suzuki.

Devido ao tema, recomendamos a sua leitura, assim como recomendamos também a leitura do trabalho de Paloma Klysys intitulado QUAL É O BARATO?. Para maiores informações, veja o artigo de Irene Didziulyte.

Iki!

E de Lituania . . .

Vilnius, 29 de abril de 2000

Revdo. Pe. Petras,

Em primeiro lugar quero desejar para o Senhor e todos os paroquianos boa saúde e tudo de bom.

Obrigada pelo "Mūsų Lietuva" que está me mandando. Quero fazer um grande pedido. Se possível publicar m/carta, penso que haverá espaço, o senhor tem que dar um jeito, pois vou me dirigir à nossa amiga.

Fazem mais de dez anos que me correspondo com a nossa escritora Ana França Suzuki. Conheci-a através da Jenny Bumbles, que fez o favor de apresentar-nos. É uma amizade que prezo muito, não só pelo fonte de conhecimento que significa para mim, como pela própria ternura que emana de cada uma de suas cartas. É uma escritora que não descende de lituanos, mas gosta muito da Lituânia como provou nos seus livros "A 3ª cor da paixão" e no "nem namoro, nem amizade, que recebi não faz muito tempo, com uma bela dedicatória agrade-cendo-me pela lenda que mandei e onde lia no capítulo "Raio de fogo" e que mando para publicarem.

Querida Ana, quero te agradecer por tudo. Aceite meus votos de boa saúde, ânimo e que traga muitas alegrias para os seus leitores e aceite o meu, lietuvishkas: VALIO!!!

Sua amiga de Vilnius

Olga Pumputiene

DELICIAS MIL ROTISSERIE

Tortas, tortas folhadas, doces, bolos, produtos importados, vinhos e comidas típicas lituanas.

Fazemos cestas típicas lituanas

Rua Mons. Pio Ragazinskas, 17

Vila Zelina - Tel: 6341-3371

COMIDAS LITUANAS FAZEMOS e ENSINAMOS

- VIRTINIAI (ravioli)
  - KOŠELIENA (geleia de carne)
  - KUGELIS (torta de batata)
  - KOPŪSTAI SU DEŠRELEM (repolho com linguiça)
- e outras comidas

Emilia e Beatriz F.: 6341-3319

LITUANIDADE EM DESTAQUE

PALOMA KLISYS

tem 19 anos, está cursando o primeiro ano de jornalismo F.M.U.

Jovem, e imbuída de ideais, se propôs a fazer o que achou que poderia, para dar a sua contribuição à solução de um dos problemas que afeta a nossa sociedade, e de modo particular os nossos jovens.

Convivendo com jovens da classe média, percebeu que também entre eles, havia os que utilizavam "crack", que é uma droga muito perigosa, e que na opinião da mídia, consumida apenas pela população de baixa renda.

Começou seu trabalho fazendo entrevistas com drogados nas ruas, levando o seu gravador para registrar os depoimentos que ouvia. Percebeu que tanto entre os da classe de baixa renda como os da classe média, há motivos parecidos. Eis algumas justificativas; pobreza absoluta, falta de estudos e preparação profissional, falta de confiança, pouca perspectiva de emprego, estrutura familiar, amizades incertas.

Em suas entrevistas, tem insistido na importância do papel que cabe aos pais de dialogar sempre com os filhos, mostrar-se abertos, servindo de modelo para eles, ao mesmo tempo formando-os e respeitando-os como filhos de Deus que são. Também alerta a TV e a mídia em geral, quanto a sua responsabilidade neste sentido.

Com os depoimentos que reuniu em suas entrevistas e pesquisas, escreveu um livro-reportagem sobre as drogas, intitulado: "QUAL É O BARATO?", publicado recentemente pela Editora Publisher.

PALOMA é uma jovem descendente de lituanos que se destaca escrevendo sobre drogas, Deus permita que todos leiam - entendam - e tenham uma vida decente, participando de uma sociedade sadia. PARABÉNS!

PAGUE A ASSINATURA DO JORNAL PELO CORREIO
Envie cheque nominal à "Petras Ruksys" mandando por carta normal.

CANAL LITUANIKA

Estreou no dia 13/5 e queremos continuar, dependendo de sua participação para isso. Não perca, todos os fins de semana, (sábados e domingos) às 15 e 20 horas participe e convide seus amigos, para mais um bate-papo conosco e seus amigos.

O CANAL LITUANIKA, é uma sala, na Internet, na Rede Brasil, destinada a encontros para bate-papo "on-line" para lituanos, descendentes, e seus amigos.

Para participar nessa sala de bate-papo on-line, precisas instalar o programa IRC no seu computador. Ele já existe pronto, com instruções para instalação e uso. Basta solicitar pelo e-mail ao Jakstys:

jakstys@mii.terra.com.br

Quem tiver o IRC já instalado, entrar em um dos seguintes servidores:

irc.truenet.com.br;

irc.netstage.com.br ou irc.elogica.com.br

CONTAMOS COM TUA PRESENÇA!

NOVOS TALENTOS

*São Paulo, 24 de abril de 2000
Sr. Redator.*

Agradeço a publicação do dia 15.04.00, que refere-se ao engresso de minha neta Poliana F. Kalinauskas na Faculdade de Medicina.

Agora, estou enviando tres poesias escritas por minha neta LAURA DE LIMA KALINAUSKAS, que tem 10 anos: nasceu no dia 25.08.89 e reside em Petrolina - Pernambuco.

Um abraço.

Aleksas Kalinauskas

O DESEMPREGADO

O desempregado não é um marginalizado e por isso deve ser bem tratado.

O desempregado tem uma família para sustentar e para isso deve trabalhar.

O desempregado também é gente porque é tratado assim se é um regente.

O desempregado também é filho de Deus porque é tratado assim Jesus salva o desempregado.

FRATERNIDADE

Fraternidade e amor não rima com amor.

Fraternidade sinônimo de felicidade e solidariedade.

Com Jesus Maria e José temos que ter muita fé.

Jesus nos ensinou temos que obedecer a vida com solidariedade temos que ter.

MAMÃE

Em um dia o mundo escureceu no meio de tantas flores você apareceu.

Um dia tudo clareou e o broto mais lindo que havia desabrochou.

Este broto era você a razão do meu viver.

Laura de Lima Kalinauskas

STELKA
IND. COM. DE PEÇAS FRIGORÍFICAS STELKA LTDA.

- Moedores de carne inox
- Cortador de carne congelada inox
- Misturadeira hidráulica inox
- Ensacadeira inox
- Cortadores de toucinho inox
- Cutters inox
- Descoradeiras inox
- Injetor de salmoura inox
- Quebrador de gelo
- Mesas em inox
- Carrinhos e tachos inox
- Facas para qualquer tipo de cutters.
- Discos de aço para emulsionadoras de carnes
- Facas e discos em aço especial para qualquer tipo de moedor de carnes
- Bocas-roscas sem fim (Caracol) em aço inox e aço temperado
- Facas e discos especiais sob encomenda

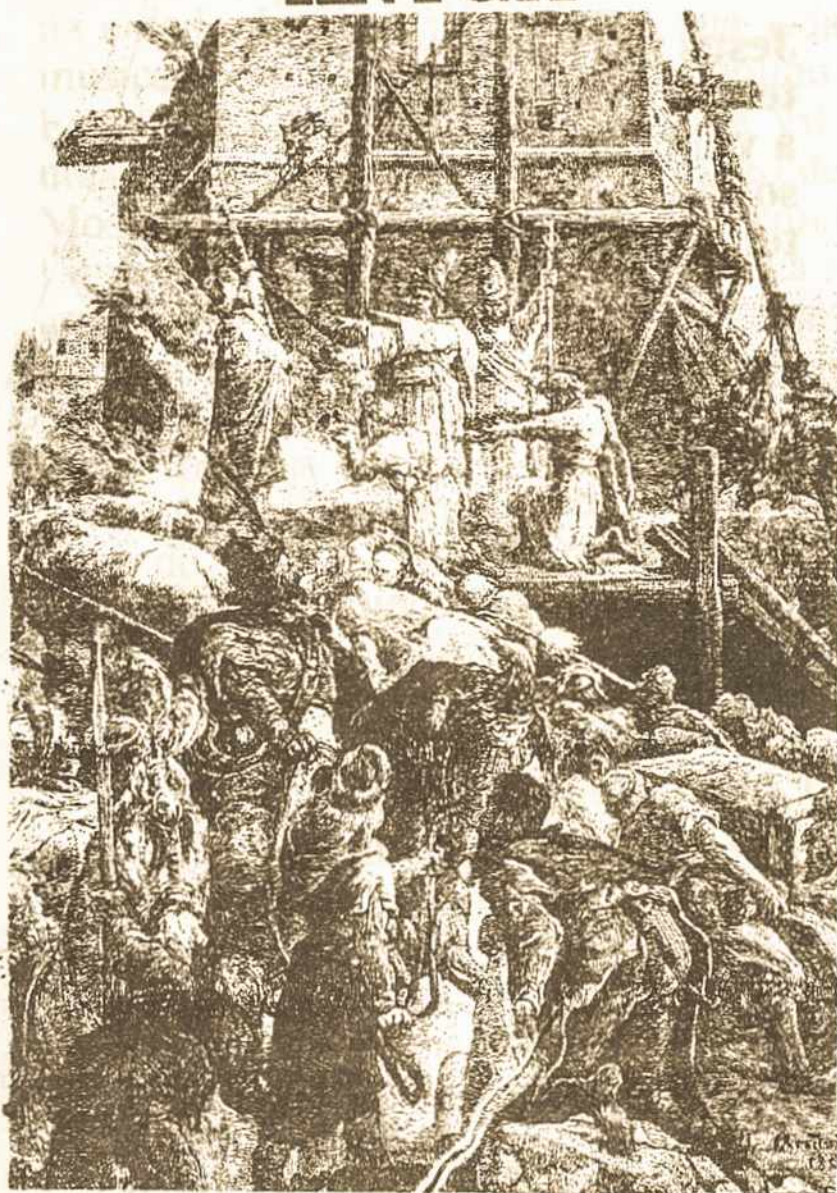
Rua Antonio Macedo, 410 - CEP 03087-010 - Parque São Jorge - São Paulo
Fax: 295-0195 - Fones: 295-0195 e 295-9446

NAUJAS VYSKUPAS LIETUVAI

Vilnius, gegužės 15 d. (ELTA). Telšių kunigų seminarijos dvasios tėvas, monsinjoras Jonas Kauneckas paskirtas vyskupu. Kaip pranešė Eltai Lietuvos vyskupų konferencijos sekretoriatas, Popiežius Jonas Paulius II Telšių kunigų seminarijos dvasios tėvą, monsinjorą Joną Kaunecką gegužės 13 dieną paskyrė Telšių vyskupu pagalbininku ir titulinu Forkonijo (Forconio) vyskupu.

J. Kauneckas yra gimęs 1938 metų birželio 6 dieną, Pasvalio rajone, Krinčino parapijoje, Trajoniškio kaime. Paskirto naujojo vyskupo kelias į dvasininkus nebuvo lengvas. Nuo 1959 metų kasmet mėginti kunigų seminariją, tačiau dėl civilinės valdžios trukdymų vis nebūdavo priimamas. Kadangi 1958 metais buvo baigęs

Pažintis su Lietuva TŪKSTANTMEČIO KNYGA

Gediminas stato Vilniaus pilį. Dail. M. E. Aldriolli
Medžio ižinytis 1882 m.

Jonas VAISTYBĖ LEIDYKLA UAB KRAŠTOTVARKA

šiuo sekančias kainas knygai nusipirkti: US\$.49,00 su persiuntimu paprastu paštu. US\$.54,00 su persiuntimu ORO PASTU.

Galima užsakyti per ML-ą:
Tel.: 6341-1886

Panevėžio hidromelioracijos technikumą, dirbo Tauragės melioracijos mašinų stotyje, vėliau Alytaus melioracijos įstaigose. Dirbdamas melioracijos inžinieriumi, neakivaizdiniu būdu studijavo vokiečių kalbą Maskvos aukštuosiuose užsienio kalbų kursuose. Juos baigęs, Vilniaus universitete studijavo lituanistiką.

Ir tik 1972 metais - po trylikos metų atkaklių pastangų - J. Kauneckas įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. Ją baigė 1977 metais. Kunigu išventintas 1977 metų gegužės 22 dieną Kauno arkikatedroje. Tais pat metais buvo paskirtas Telšių katedros vikaru ir šias pareigas ėjo iki 1983 metų. Vėliau buvo Skaudvilės ir Adakavo parapijų klebonas. 1990 metais paskirtas Telšių kunigų seminarijos vicerektoriumi, dėstytoju. Nuo 1992 metų gruodžio 11 dienos - Telšių kunigų seminarijos dvasios tėvas. 1978 - 1984 metais J. Kauneckas buvo tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narys. Nuo 1990 metų yra Telšių vyskupijos kunigų tarybos narys, nuo 1994 metų priklauso Telšių vyskupijos konsultorių kolegijai, yra Telšių ateitininkų dvasios tėvas. 1993 metų spalio 8 dieną Šventasis Tėvas Jonas Paulius II kunigą J. Kaunecką paskyrė savo kapelionu - monsinjoru.

Eltos korespondentė Vida Gavelienė

YPATINGOS KUNIGO A.SAULAIČIO PAMALDOS ČIKAGOJE

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA).

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provinciolas kun. Antanas Saulaitis, šeštadienį, birželio 10 dieną, Čikagoje rengia susitikimą su sutuoktinių poromis, praneša ELTA.

Pavėsingame Ateitininkų namų ažuolyne, kaip rašo Čikagoje leidžiamas lietuvių dienraštis "Draugas", iš Lietuvos atvykęs kun. A. Saulaitis ves ypatingas pamaldas susituokusioms poroms, jų metu bus atnaujinami santuokos pažadai ir pasiryžimas bendram gyvenimui. Du dešimtmečius dirbęs su jaunimu Čikagoje, kunigas A. Saulaitis labai nori susitikti su tais, kuriuos per daugelį metų yra sutuokęs. Po pamaldų bus pabendravimo vakaronė

su muzika ir vaišėmis. Susitikimo su kunigu A. Saulaičiu dalyvių prašoma atsinešti savo vestuvines foto nuotraukas. Gimęs Kaune, A. Saulaitis gyveno Vokietijoje, Šiaurės ir Pietų Amerikos šalyse. Braziliją jis vadina savo pirmąja meile. Išventintas į kunigus, A. Saulaitis norėjo išmokti kitą kalbą, pažinti kitą kultūrą, tad paprašė paskirti jį į Braziliją, į lietuvišką Šv. Kazimiero parapiją. Keturiese aptarnavo apie tris tūkstančius šeimų, gyvenančių San Paule, kituose miestuose bei miesteliuose. Sekmadeniais lietuviškos mišios buvo laikomos trylikoje vietų. Šiuo metu gyvenantis Vilniuje, Jėzuitų namuose prie Šv. Kazimiero bažnyčios, kunigas A. Saulaitis, pasak jo paties, talkina Lietuvos bažnyčiose dirbantiems jėzuitams, palaiko ryšius su jėzuitų vadovybe Romoje, su Lietuvos vyskupais, su kitomis vienuolijomis. Kaip Amerikoje, taip pat ir čia, Lietuvoje, rūpinasi jaunimu, padeda organizuoti Vilniaus ir Kauno jėzuitų gimnazijų mokinių stovyklas, dalyvauja skautų, ateitininkų veikloje.

O kai skrenda į JAV, pats pripažino duodamas interviu žurnalui "Esu", pusę kunigo A. Saulaičio lagamino užima turguje pirқта juoda kaimiška duona. Nuskridęs supjausto ją mažais gabalėliais ir išdalija visiems draugams ir pažįstamiems kaip komunią.

Eltos korespondentė Vida Gavelienė

KRISTAUS KANČIOS VAIDINIMAI

● Bavarijos miestelyje Oberammergau, Vokietijoje, jau ruošiamasi Kristaus kančios vaidinimams, kurie vyks šiemet. Jie, pradėti po 1633 m. maro, vyksta kas dešimtį metų. Vaidinimuose dalyvauja beveik visi miestelio gyventojai.

Kelionių agentūros turi daug darbo su bilietais ir apnakvydinimu.

● Kauno paminklinės Prisikėlimo bažnyčios atstatymo darbai, vyksta jau keletą metų, dažnai sustodami dėl lėšų stokos. Darbams užbaigti dar reikia 11 mil. dolerių.

ROTISSERIE DO VICTOR LTDA. - ME

- Comidas tipicas
  - Salgados em geral
  - Frituras
  - Fazemos sob encomenda E6341-6623 6341-7094
- Rua Monsenhor Pio Ragazinskas, 29 - Vila Zelina
Cep 03141-090 - Sao Paulo - SP

LIETUVOS BAŽNYČIA LIŪDESYJE

Mirė Lietuvos kardinolas Vincentas Slatkevičius

KARD. VINCENTAS SLADKEVIČIUS

2000 metų gegužės 28 dieną, eidamas 80-čius metus, po ilgos ir sunkios ligos mirė kardinolas Vincentas Slatkevičius, Kauno arkivyskupas emeritas.

Kardinolas Vincentas Slatkevičius gimė 1920 m. rugpjūčio 20 dieną dabartiniame Kaišiadorių rajone, Žaslių parapijoje, Guronų kaime. Jis buvo jauniausias vaikas šeimoje. Dar būdamas 9 metų amžiaus būsimasis kardinolas neteko tėvo. Mokėsi Žaslių pradinėje mokykloje, o 1932 m. įstojo į Kaišiadorių gimnaziją. 1933 m. perėjo į Kaišiadoryse įsteigtą katalikišką gimnaziją, o 1934 m. įstojo į Kauno jėzuitų gimnaziją. Ją baigęs, 1939 m. įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją.

Kunigo šventimai Vincentui Slatkevičiui buvo suteikti 1944 metų kovo 25 dieną. Pirmasis Šv. Mišias – primicijas kun. Vincentas Slatkevičius aukojo Žaslių parapijos bažnyčioje 1944 metų balandžio 10 dieną.

Pirmoji kunigo Vincento Slatkevičiaus darbo vieta buvo Kietaviškių parapija, kurioje jis buvo paskirtas eiti vikaro pareigas. Praėjus vos trimis mėnesiams buvo perkeltas vikaro ir kapeliono pareigoms į Merkinę. 1946 m. tapo Aukštadvario parapijos klebonu. Tais audringais laikais ilgai neužsibuvęs Aukštadvaryje, jaunas kunigas buvo paskirtas Kaišiadorių gimnazijos kapelionu. Tiesa, jam nebuvo leidžiama įkelti kojos į gimnaziją, todėl jaunas kapelionas su mokiniais susitikdavo katedros zakristijoje. Gresiant areštui, kunigas Vincentas Slatkevičius pasitraukė iš Kaišiadorių, kurį laiką gyveno Čiobiškio parapijoje, vėliau Nedzingėje, kol galiausiai buvo paskirtas Šešuolių parapijos klebonu. 1948 m. rugpjūčio mėn. kunigas Vincentas Slatkevičius buvo paskirtas Kuktiškių parapijos

klebonu, tačiau jau po mėnesio perkeltas į Inturkę, kur klebonavo iki 1952 metų.

1952 m. kunigas Vincentas Slatkevičius tapo Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos prefektu. Greitai jis užėmė ir seminarijos dvasios tėvo pareigas. Laikai buvo neramūs, nuolat buvo jaučiama nepalanki oficialiosios valdžios atstovų nuotaika, siekianti išnaikinti tikėjimą. Šioje sunkioje situacijoje kunigo Vincento Slatkevičiaus ryžtingas atkaklumas ir nuoširdus prisirišimas prie tikrųjų tikėjimo vertybių buvo gaivinanti atrama kunigų seminarijos auklėtiniams.

1956 m. Kaišiadorių vyskupas Teofilus Matulionis suteikė kunigui Vincentui Slatkevičiui garbės kanauninko titulą.

1957 m. gruodžio 2 dieną kanauninką Vincentą Slatkevičių popiežius Pijus XII paskyrė Kaišiadorių vyskupu pavaduotoju su paveldėjimo teise. Atsizvelgiant į tuo metu esančią nepalankią situaciją, Kaišiadorių vyskupas Teofilus Matulionis konsekrovo Vincentą Slatkevičių vyskupu 1957 m. gruodžio 25 dieną Biršono klebonijoje.

Tuometinis religijų reikalų įgaliotinis neleido vyskupui Vincentui Slatkevičiui eiti vyskupo pareigų. Iki 1959 m. vyskupas Vincentas Slatkevičius gyveno Kaune privačiame bute. Jis buvo atleistas taip pat ir iš seminarijos, nuolat varginamas kvietimais į sovietinį saugumą, kuris stengėsi savo pusėn palenkti jau spėjusį įgyti tikinčiųjų tarpe autoritetą vyskupą.

1959 m. pavasarį vyskupas Vincentas Slatkevičius buvo išstremtas į Nemunėlio Radviliškį Biržų rajone. Šioje nuošalioje Šiaurės Lietuvos parapijoje vyskupas išgyveno iki 1976 m.. Nuo 1970 m. ėjo Nemunėlio Radviliškio ir Suosto parapijų klebono pareigas. 1972 m. Nemunėlio Radviliškyje, atsiklausus vyskupo Vincento Slatkevičiaus nuomonės, buvo pritarta "Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikos" leidimui, kurį pristatė kunigas Sigitas Tamkevičius. Darbuojantis Nemunėlio Radviliškyje užsimezgė ir vyskupo Vincento Slatkevičiaus ryšiai su pagrindine kunigų seminarija, kurios daugelį absolventų jis pats ir pašventino kunigais.

1972 m. vyskupas Vincentas Slatkevičius davė laikinuosius įžadus marijonų kon-

gregacijoje, o 1975 m. padarė amžinuosius įžadus.

1976 m. vyskupas buvo civilinės valdžios perkeltas į Pabiržę, kur gyveno iki 1982 metų.

1982 m. vyskupas Vincentas Slatkevičius galiausiai tapo Kaišiadorių vyskupijos apaštališkuoju administratoriumi. Į Kaišiadorių katedrą jis iškilmingai įžengė 1982 m. rugpjūčio 6 dieną.

1988 m. pavasarį vyskupas Vincentas Slatkevičius buvo paskirtas Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininku. Tais pačiais m. jis pirmą kartą išvyko į Romą su vizitu "ad limina" drauge su kitais Lietuvos vyskupais.

1988 m. gegužės 29 d. vyskupas Vincentas Slatkevičius buvo paskirtas Šventosios Romos Bažnyčios kardinolu. Vėliau, kalbėdamas apie šį paskyrimą, Jo Eminencija jį įvertino ne kaip skirtą jo asmeniui, bet kaip atlyginimą visai lietuvių tautai už parodytą tvirtumą priešpaudoms m..

1989 m. vasario 7 d. kardinolas Vincentas Slatkevičius buvo paskirtas Kauno arkivyskupu. 1991 m. jis pats konsekrovo savo įpėdinį Kauno arkivyskupijoje dabartinį arkivyskupą Sigitą Tamkevičių, su kuriuo Jo Eminenciją siejo pasipriešinimo veikla sovietinės ateistinės sprespaudos m..

1993 m. kardinolas Vincentas Slatkevičius dar kartą su visais Lietuvos vyskupais lankėsi Romoje su vizitu "ad limina", o tų pačių metų rugsėjo mėnesį, kaip Vyskupų Konferencijos pirmininkas priėmė su apaštališkuoju vizitu Lietuvoje besilankantį popiežių Joną Paulių II.

1995 m., laikydamasis bažnytines teises nuostatų, kardinolas Vincentas Slatkevičius atsistatydino iš Kauno arkivyskupo pareigų. Liko gyventi Kaune, kaip emeritas. Jį jau seniau varginusi liga reiškėsi vis labiau. Nežiūrint skausmų, kiek galėdamas dar kurį laiką dalyvaudavo pamaldose Kauno arkikatedroje, mielai vykdavo į Šiluvą, kur kiekvieno mėnesio 13 d. renkasi tikintieji. Dar labiau nusilpus sveikatai, ligoje visiems rodė kantrumo ir nuoširdaus pasitikėjimo Dievo Apvaizda pavyzdį.

Kardinolas Vincentas Slatkevičius pašarvotas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Laidotuvės 2000 metų birželio 1 dieną 11 valandą Kauno arkikatedroje bazilikoje.

Lietuvos Vyskupo Konferencijos Sekretoriatas

CONHEÇA O NOSSO JOVEM SANTO: LEIA A VIDA DE

SÃO CASIMIRO

O PRIMEIRO SANTO JOVEM LEIGO DA ERA MODERNA(1458-1484)

Autor pe. Pranas Gavenas

PRESENTEIE OS AMIGOS COM ESTE

LIVRO MERAVILHOSO

"MŪSŲ LIETUVA"

VENDE-SE
TERRENO NA LITUANIKA
C/Algirdas - F.:019-38.74-24.76

MŪSŲ MIRUSIEJI

A.†A.

ANTANUI AUGUTAIČIUI
Sajungos-Aliança garbės nariui
mirus,

užjaučiame jo dukras Ivonę ir
Leonorą, jų šeimas, gimines ir
artimuosius.

Sajungos - Aliança
Valdyba

Antanas Augustaitis mokėsi Belas Artes meno mokykloje ir pragyvenimą užsidirbdavo kaip kelneris, o vėliau tapo "Maitre d'Hotel". Dirbo Automóvel Clube ir Joquei Clube, o vėliau "Enciclopédia Britannica" leidykloje.

1945 m. vedė Elena Greičiūtė ir išaugino dvi dukras, kurias išleido į aukštus mokslus. Žmona Elena mirė prieš porą metų.

Antanas Augustaitis buvo didelis meno puoselėtojas: yra surinkęs daugelį Ciurlionio kūrinių reprodukcijų, nupiešęs virš 90 plakato dydžio Lietuvos miestų herbų, nutapęs daug Lietuvos vaizdų paveikslų aliejum ir akvarele. Gal svarbiausias Augustaičio darbas, tai visų Lietuvos pašto ženklų kolekcija, kurią įstengė sudaryti daugelio metų kantriu rinkimu. Surengė šešias pašto ženklų parodas ir kitas herbų bei Ciurlionio paveikslų reprodukcijų. Šiems užsimojimams neturėjo didelės kolonijos paramos. Mūsų šventėms ir minėjimams paruošdavo dekoracijas ir transparentus. Paskutinis Augustaičio patarnavimas mūsų kolonijai ir lietuvių kultūrai tai buvo kelionė į Petropolis, kai ten minėjome Lietuvos Nepriklausomybės šventę šių metų kovo mėnesį. Čia jis išstatė dalį Lietuvos herbų ir išskleidė transparentų su šūkišiais Lietuvos garbei. Su ponais Šimkevičiais dar planavom ten padaryti

Lietuvos pašto ženklų parodą, bet to nebespėjom įvykdyti.

Antanas Augustaitis buvo ilgametis Sajungos-Aliança narys, priklausė Brazilijos Lietuvių Bendruomenei, Šv. Juozapo Katalikų Bendruomenei ir dalyvaudavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos veikloje, parengimuose, kermošiuose ir šventėse.

Mūsų kolonija prarado dar vieną veiklų narį ir lietuvių kultūros korifėją Brazilijoje.

Liūdesy liko dukros Ivonė ir Leonora su šeimom bei visa lietuvių kolonija.

"Jo atminimas neišnyks, nes jį seka jo darbai".

BRONISLAVA RUDOKIENĖ
mirė birželio 1 d. ir palaidota
Quarta Parada kapinėse.

PETRAS AMBROZEVIČIUS
mirė birželio 5 d.

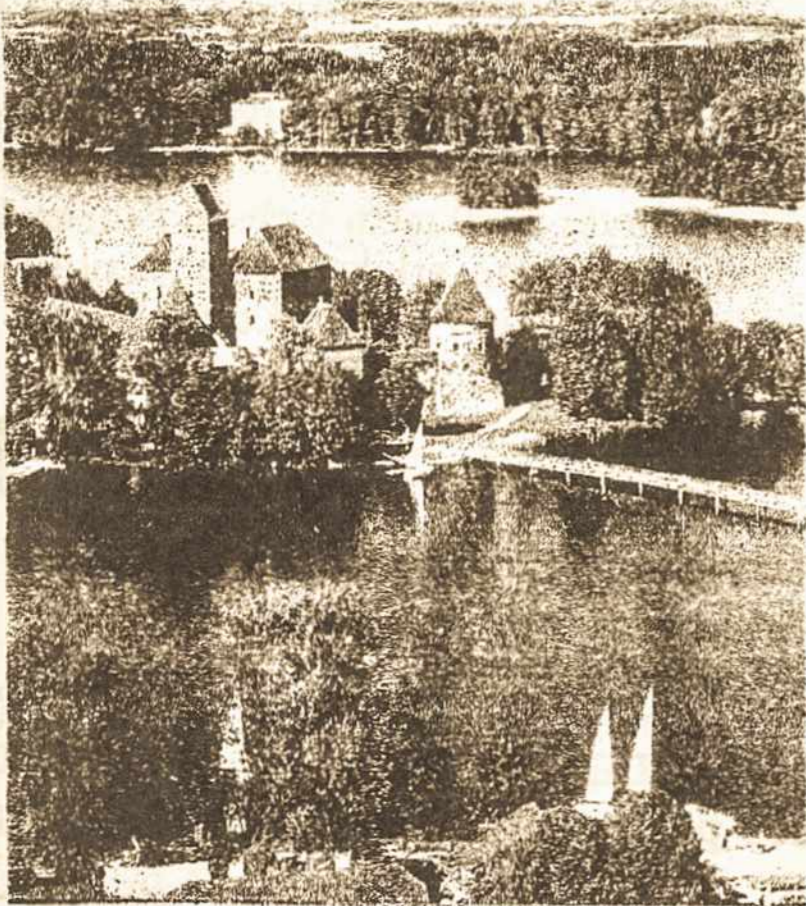
HENRIKAS VALAVIČIUS
mirė birželio 6 d. Palaidotas
Morumbi kapinėse.

PRANAS MAŽIETIS mirė birželio
8 dieną.

MARIJA LUKOŠEVIČIENĖ
mirė birželio 10 d. Sudeginta
krematoriume.

ANTANAS AUGUSTAITIS
prieš dvejis metus šventė 90-tą gimtadienį, kuris ponios Halinos Mošinskienės buvo gražiai paminėtas "ML-vos" puslapiuose. Šių metų gimtadienį Antanas Augustaitis atšventė ligoninėje ir sekančią dieną, gegužė 15, iškeliavo į Tėvo namus.

Antanas Augustaitis buvo gimęs Marijampolėje 1908 m. gegužės 14 d. Mokėsi Bartininkų pradžios mokykloje ir Rigiškių Jono gimnazijoje. Brazilijon su šeima atvyko 1927 metais. Pradžioje šeima dirbo kavos plantacijoje, o vėliau nusipirko ūkį. Kadangi žemė buvo prasta, paliko viską ir atvyko į S. Paulį.

GRAŽI
LIETUVA

VAIZDAJUOSTĖ APIE LIETUVOS
GAMTĄ IR MIESTUS

CONSULTORIO MEDICO-DENTARIO

Rua Barão de Pirai, 32 - V. Zelina
Tel.: 6341-8349

Dra. Rosana Tumas

C.R.M.78.442

pediatria - nutrição infantil

Dra. Simone Laucis Pinto

C.R.O. 39.599

odontologia - ortodontia

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
SAN PAULYJE

Consulado Geral da Republica
da Lituania em São Paulo

JONAS VALAVIČIUS
Consul Honorário

Rua Cap. Otavio Machado, 207
04718-000 São Paulo - SP
Fones: 5182-0871 e 5183-2443
FAX:5182-7441

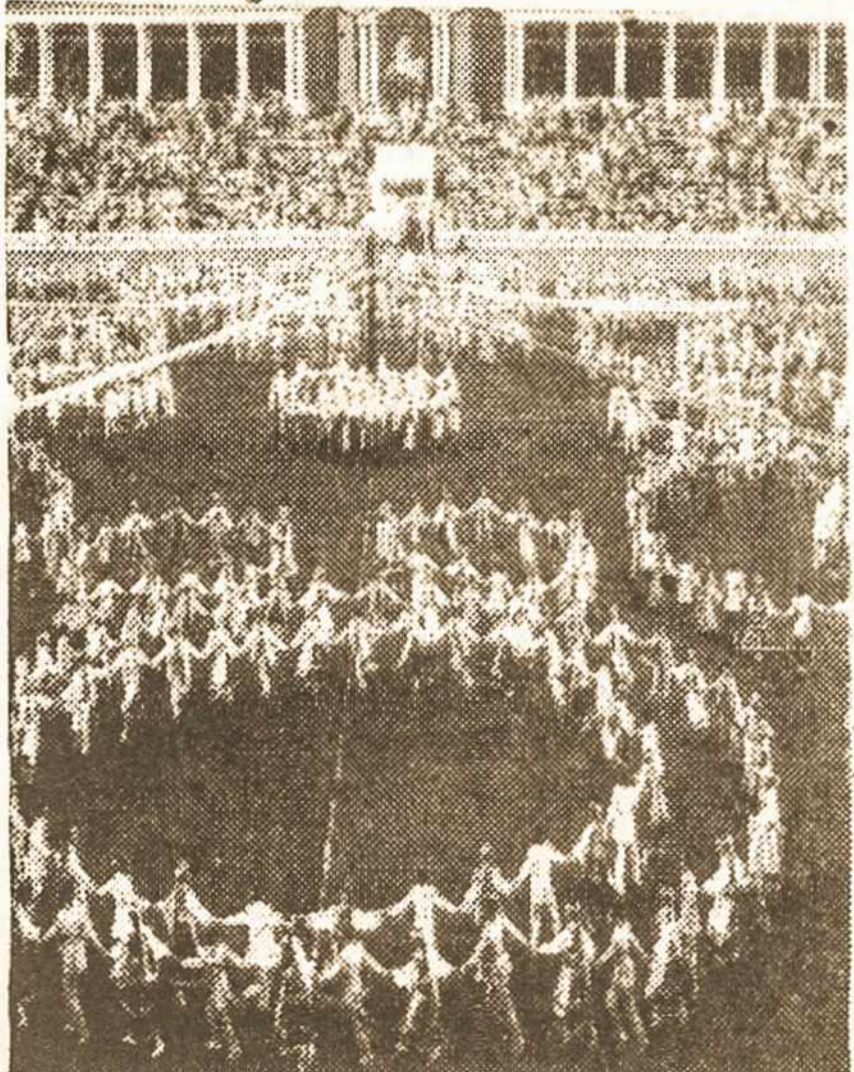
LIETUVIS DIRIGENTAS BRAZILIJOS

Apie Lietuvos Kamerinio orkestro dirigento SAULIAUS SONDECKIO atvykimą Brazilijon sužinojau tik keletą dienų prieš tą patį atvykimą, kai Feliksas Andrusaitis paskambino, kad penktadienio laikraščio kultūriniame priede pamatė koncerto skelbimą su "regente lituano" fotografija. Tiesą sakant, Lietuvos žinių agentūra ELTA jau anksčiau buvo rašiusi apie Sauliaus Sondeckio kelionę į Pietų Ameriką su Maskvos radio simfoniniu orkestru, tik nepažymėjo laiko. Gavus žinia, ant greitųjų reikėjo susižinoti atvykimo dieną ir apsistojimo vietą. Gaila, kad nebuvo laiko pranešti visai mūsų lietuvių kolonijai.

Maskvos radijo simfoninio orkestro ir choro koncertai buvo suprogramuoti Cultura Artistica teatro, meninio sezono atidarymui, balandžio 4, 5 ir 6 dieną. Koncertų programoj beveik tik religinė muzika ir giesmės: F. Schubert - *Missa n 2*, A. Vivaldi - *Gloria*, S. Rachmaninoff - *Šv. Krizostomo Liturgija*, W. A. Mozart - *Requiem*, G. B. Pergolese - *Stabat Mater*...

Dirigentui Sauliui Sondeckiui, tarp repeticijų ir koncertų, beveik nebuvo laisvo laiko. Tačiau, kai antradienį, balandžio 5 d. nu-

II PASAULIO LIETUVIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ - 1998

TEMOS FITAS VIDEO DO FESTIVAL DE DANÇAS

BUENOS AIRES: maestro Saulius Sondeckis tarp Argentinos lietuvių. Iš kairės: Artūras Mičiūdas, Irenė Stanevičienė, Jonas Šimanauskas, Saulius Sondeckis, Irenė Šimanauskienė ir Leopoldas Stankevičius

vykau su juom pasikalbėti, atrodė, kad viską užmiršo ir tik norėjo kuo daugiau sužinoti apie Brazilijos lietuvius ir mūsų koloniją čia S. Paulė, organizacijas bei veikimą. Garbingam svečiai, kolojinos vardu, įteikiau Celso Kaušilo pagamintus 500 metų marškinėlius, braziliskais akmenimis ir papūgom papuošta sieninį laikrodį ir Brazilijos vėlavėlę.

Su ypatingu S. Sondeckio pakvietimu, Celso Kaušilo lydimas, nuvykau į koncertą. Programoj: Rachmaninovo *Šv. Krizostomo Liturgija* ir Mozarto *Requiem*. Salė, turinti 1200 vietų, buvo beveik pilna. Buvo galima girdėti kalbant ne tik portugališkai, bet ir kitom kalbom. Koncertas buvo labai įspūdingas. Klausiau dirigento, kodėl religinė muzika? Atsakymas: ji viena iš tobuliausių.

Susižavėjau Sauliaus Sondeckio asmenybė: jo paprastumas, nuoširdumas, domavimasis mūsų reikalais, noras susitikti su lietuviams. . . Gaila, kad neturėjo laiko apsilankyti Vila Zelinoj ir gaila, kad mažai kas iš lietuvių sužinojo apie koncertus. Saulius Sondeckis dar koncertavo Curitiboj, Porto Alegre, Montevideo ir Buenos Aires. Man pavyko pranešti tų miestų lietuviams apie atvyksiantį mūsų dirigentą.

Mums yra garbė, kad Maskvos radijo orkestras pasirinko lietuvių dirigentą, o ne kokį japoną ar žydą. S. Sondeckis, čia būdamas, darė propagandą Lietuvos muzikinių vienetų siūlydamas, kad taip pat iš Lietuvos kviestų meno vienetus. Jo diriguojamas Lietuvos Kamerinis Orkestras yra vienas iš

geriausių pasaulyje, o vedama vaikų muzikos mokykla yra laimėjusi daug premijų muzikos konkursuose užsienyje.

Sveikiname maestro Saulių Sondeckį ir linkime toliau sėkmingai skleisti Lietuvos kultūrinį paveldą visam pasauliui.

Kun. Petras Rukšys

UŽSIMOKĖJO UŽ ML-VA

Ona Lesausaus Lessa	R\$.30,00
Albina Mečelis	" 30,00
Pijus Osv. Butrimavičius	" 20,00
Magdalena Vinkšnaitienė	" 25,00
Asta Braslauskas	" 25,00
Endrikas Guzikauskas	" 50,00
Nilza Guzikauskas	" 50,00
Natalina Gedraitis	" 20,00
Elvira Francisca Jakštis	" 50,00
Birutė Maria Šlikta	" 50,00
Ona Tamaliūnienė	" 50,00
Alberto Adulis	" 30,00
Umberto Šinopoli	" 20,00
Rozalija Černiauskas	" 20,00
Vanda Ramanauskas	" 30,00

AUKOJO ML-VAI

Albinas Budrevičius	R\$.100,00
Algirdas Tamaliūnas	" 100,00
Antanas Madastavičius	" 240,00

E. ALIONIS-IMÓVEIS E ADVOCACIA

CRECI 42.877 - OAB/SP. 70.880

LOCAÇÃO, VENDAS E ADMINISTRAÇÃO
ADVOCACIA EM GERAL

Darbo valandos: 8:30 iki 18:00 val.
Galima susitarti skirtingą valandą pagal pageidavimą visuose patarnavimuose.
Sutvarkome dokumentus pardavimui ir išnuomavimui.

Pça Santa Helena, 81 - Vila Prudente
Fone: 6914-4950

MŪSŲ ŽINIOS

RAŠYKITE MUMS!

Šiais laikais, kai žmonės turi kompiuterius, laiškų rašymas yra visai kitoks dalykas: nereikia nei popieriaus, nei voko, nei pašto ženklo nei eiti į paštą. Užtenka atsisėsti prie kompiuterio, parašyti "elektrini" laišką ir jį pasiųsti "Mūsų Lietuvai", kuri jau turi savo pašto dėžutę: musu.lietuva@ig.com.br

Mums galite rašyti apie save, jūsų sukaktuves, gimtadienius ir pranešti, kai kas nors miršta. Mūsų laikraštis taps įdomesnis ir artimesnis visiems skaitytojams.

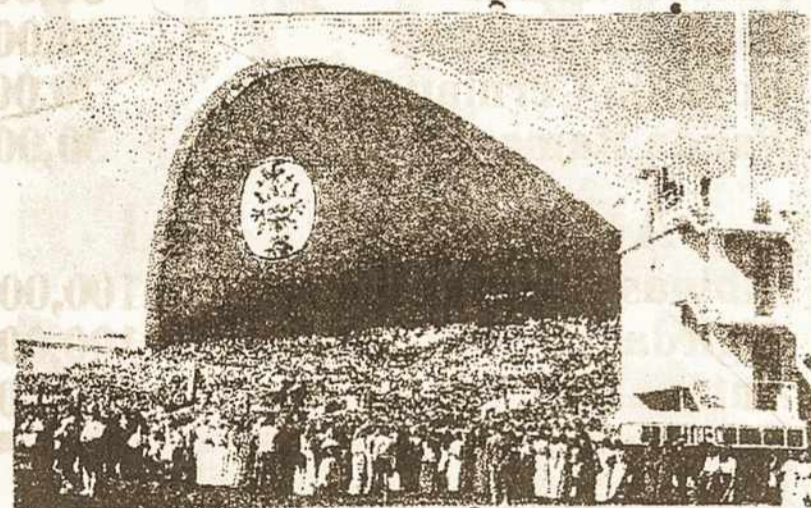
Mūsų Lietuvos skaitytojai jau turi savo "pletkų kambarį", kuri parengė Eduardas Jakštys iš Mariljos. Jis padės jums įsijungti į pletkininkų grupę - užtenka jam pameiluoti: jakstys@mii.terra.com.br

ATŠVENTĖM VELYKAS

Jubiliejinių Krikščionybės metų dvasioje atšventėm šių metų Kristaus prisikėlimo šventės su didesniu tikėjimu ir kilnesne dvasia. Religinė apeigų tvarka buvo aptarta iš anksto ir choras gerai parengė velykines giesmes.

Prisikėlimo procesijoje ir Mišiose šiemet dalyvavo daugiau žmonių kaip pernai, ypač buvo daugiau jaunimo: skautų, "Nemuno" ir "Rambyno" atstovų. Jau keli metai, kai Moterų Maldos Apaštalavimo draugija beveik nepasirodė, o šiemet procesijoje dalyvavo virš dešimt narių su savo vėliava.

NAUJA VAIZDAJUOSTĖ

DAINŲ ŠVENTĖ '98 VIDEO LIETUVA

Turime naują ir gražią praeitų metų dainų šventės vaidzajuostę. Užsisakykite tel.:63411886

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA: Išrašyti čekį PETRAS RUKSYS vardu ir pasiųsti laiške paprastu paštu.

ŠIO ML-VOS NUMERIO GARBĖS LEIDĖJA MARIJA JAKIŪNIENĖ STASIO IR LIDIJOS VANCEVIČIŲ

mirties metinių proga.

Širdingai dėkojame mielai ML-vos skaitytojai už paramą mūsų spaudai ir pagarbiai prisimename

Redakcija ir administracija

VELYKŲ RYRO PRISIKĖLIMO PROCESIJA: tautinių šokių ansamblių "Nemuno" ir "Rambyno" šokėjos neša jų papuoštą Prisikėlusio Kristaus statulą.

LIEPOS MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname narius, kurie šį mėnesį mini gimtadienį ir linkime sėkmės.

- 06 - Wilma Julia Žvingilą
- 07 - Tereza Cristina O. P. Postatni
- 09 - Helena Mazurkevičius Baužys
- 09 - Lucia Banys
- 10 - Albino João Bendžius
- 11 - Terezinha Buono
- 13 - Monica S. P. Da Silva
- 15 - Rimantas J. Valavičius
- 15 - Sophia Greičius Kozuki
- 15 - Vytautas José Bendžius
- 16 - Alda Dal`Oglio Šiaulys
- 17 - Albila de Busas Gervetovsky
- 17 - Sophia Pratusėvičius
- 18 - Jose Rimša Filho
- 20 - Juozas Vasiliausias
- 20 - Ona Puodžiūnas Popic

- 24 - Helena Jakatanvisky
- 25 - Jonas Jakatanvisky
- 26 - Mario Jorge Šimkūnas
- 26 - Nelson Ambrozevičius
- 30 - Ana Eleonor Guzikauskas

LIETUVIŠKI

LIPINUKAI AUTOMOBILIAMS su Lietuvos valstybiniu ženklu raudona ir juoda spalva. Turime taip pat trispalvę ir kitų lipinukų. SIUNČIAME PAŠTU. Kreiptis į parapijos raštine.